

SPIS TREŚCI

DROGI CZYTELNIKU!..... 7

WSTĘP..... 9

JAK POWSTAWAŁY RELIGIE – ANTROPOLOGIA..... 11

CZĘŚĆ I: WIERZENIA I BOGOWIE INDIAN PLEMIONA INDIAN OBU AMERYK W OPOWIEŚCIACH I FAKTACH

PREHISTORIA 19

MEZOAMERYKA 21

Państwo Zapoteków 21

Państwo Tolteków 22

Państwo Totonaków i Huasteków 23

Imperium Majów – wierzenia i bogowie 24

Stare Imperium 25

„Święte miasto” Palenque 25

Nowe Imperium..... 26

Część opisowa 27

Chichén Itzá 27

Budownictwo 27

Kalendarz Majów 28

Pismo Majów 28

Bogowie – teologia 28

Wierzenia – kosmologia 29

Kult 30

Mit o skarbach „Świętego Jeziora”..... 30

Kres Imperium Majow 31

Państwo Azteków – wierzenia i bogowie 31

Bogowie i krwawe ofiary – teologia i kult	32
Część opisowa	34
Kalendarz Azteków	34
Rolnictwo	34
Pismo i zdobnictwo	34
Medycyna i sądownictwo – miasta	34
Zdobycie państwa Azteków przez H. Cortésa w opowieściach	36
Historia objawienia w Guadalupe	40
Chronologia wydarzeń – Mezoameryka	42
AMERYKA ŚRODKOWA – OPOWIEŚCI	44
Pozostałości w Panamie – kultura Coclé	44
Plemię Czibczów	44
„Wyprawa do Indii” – Krzysztof Kolumb	45
AMERYKA POŁUDNIOWA	47
Indianie andyjscy w opowieściach i faktach	47
Plemiona i państwa	47
Bóg Viracocha	48
Kultura Chavin	49
Kultura Mochica	50
Królestwo Chimú	50
Plemiona Nazca	51
Klimat	51
Potężne państwo Inków – Tawantinsuyu – wierzenia i bogowie	53
Część opisowa	53
Legendy i powstanie – antropologia	53
Organizacja państwa i podboje	53
Pismo – „kipu”	54
Machu Picchu i król Pachacuti	55
Drogi i mosty	56
Król Huayna Cápac	58
Jezioro Titicaca	58

Kraina mieniąca się złotem	59
Tryumfalny pochód zwycięskiego króla.	60
Bogowie – teologia	61
Bóg Słońca Inti – bóg nad wszystkimi bogami w asyście innych bogów	61
Bogini Księżycy – Mama Quilla, żona boga Inti	61
Pozostali bogowie	62
„Kult Huaca” – wierzenia	62
Stworzenie świata wg Inków – kosmologia	62
Stworzenie człowieka – antropologia	63
Bratobójcze walki króla Huayna Cápaca – opowieści	63
Podbój przez Hiszpanów – Francisco Pizarro i Diego de Almagro – opowieści	64
Król Manco – rządy dwóch Gubernatorów.	68

CZĘŚĆ II: KULTURY PLEMION AFRYKAŃSKICH

WYOKRES PRZED KOLONIZACJĄ.	75
Plemiona afrykańskie.	75
Środowisko, klimat – walka o przetrwanie	75
Dzień w wiosce	77
Afrykanin.	80
Struktura rodowa. Klany, plemiona	80
Wiara i wierzenia – teologia.	82
Religie – teologia.	84
KOLONIZACJA.	86
Handel niewolnikami – wyspa Zanzibar	86
Powroty.	87
Z Ameryki – Liberia.	87
Z Europy	88
Miasto – czas	89
Ucieczka przed bandami.	90
W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI.	92

Wzdłuż i wszerek kraju	92
Ogrody Tanzanii.	92
Uganda	93
„Święte krowy”	94
Rwanda – walki plemienne Tutsi – Hutu. Burundi.	94
Piaski Sahary – Sudan	96
Etiopia	97
Nad Atlantykiem.	99
W drodze do Senegalu	99

CZEŚĆ III: KULT WIELU BOGÓW W PAŃSTWACH BASENU MORZA ŚRÓDZIEMNEGO – POLITEIZM

EGIPT I JEGO BOGOWIE.	103
Stare Państwo	103
Powstanie Egiptu – antropologia	103
Bogowie – teologia.	105
Cześć oddawana zwierzętom.	106
Grobowce i piramidy – kult	107
Średnie Państwo	109
Kult bogini Hathor	109
Nowe Państwo.	110
Bóg Słońca – Amon-Re – kult	110
Dolina Królów	111
Echnaton i bóg Aton „Tarcza Słoneczna”	112
Tutanchamon i jego słynny grób.	113
Seti I i Ramzes II	114
Epoka Późna	114
Okres niewoli.	115
Okres hellenizmu	116
Okres rzymski	116
KRETA – KULTURA MINOJSKA	117
Powstanie – opowieści według mitów – antropologia.	117

Królestwo Minosa	117
MYKENY – KULTURA MYKEŃSKA	121
Mykeny, Troja, Sparta	121
Wojna trojańska	123
Rodzinne zbrodnie – saga rodu Atrydów w opowieściach . . .	124
„BÓG SŁOŃCA” W KAMIENNYM KRĘGU – STONEHENGE – ANGLIA.	127
GRECJA I JEJ BOGOWIE	128
Okres archaiczny	128
Wierzenia pierwotne – kult	128
Pochodzenie bogów – teogonia i antropogonia	129
Kraina zmarłych – podziemie Hadesu	130
Budowa świata według Greków – kosmologia.	130
Reformy Solona – Drakon	130
Okres klasyczny	131
Okres klasyczny wczesny	131
Bogowie greccy – teologia	131
Greckie ośrodki kultu – kult	135
Kult bogów	137
Wojny z Persami – „Bieg Maratoński”	138
Okres późnoklasyczny	138
Rządy Peryklesa – demokracja ateńska.	138
Nauka i filozofia	139
Poeci i aktorzy	139
Rzeźba.	140
Bogowie Akropolu.	140
Okres hellenistyczny	141
Wojna pelonopeska – Aleksander Macedoński.	141
Okres rzymski	142
Ośrodki kultu poza Gracją	142
Pergamon,	142

Wyspa Rodos.	143
Wyspa Samotraka	143
Wyspa Faros	143
Siedem cudów świata.	143
RZYM I JEGO BOGOWIE	145
Okres archaiczny – królowie etruscy	145
Ludność	145
Powstanie Rzymu – Roma według mitu – antropologia	145
Wierzenia pierwotne	146
Bogowie rzymscy – teologia.	147
Troska o duszę – antropologia	149
Obraz świata – kosmologia	150
Okres republiki	150
Świątynie rzymskie	151
Kult bogów	151
Organizacja życia religijnego	152
Rządy republikańskie.	152
Architektura i rzeźba	153
Wielcy filozofie, mówcy i poeci	154
Historyczna Kartagina.	154
Upadek republiki.	155
Okres cesarstwa rzymskiego.	155
Oktawian August	155
Ważniejsi cesarze epoki pryncypatu	156

CZĘŚĆ IV: WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE ŚRODKOWEGO I DALEKIEGO WSCHODU

INDIE – WIERZENIA, RELIGIE, FILOZOFIE	161
Dolina Indusu.	161
Ludność	161

Wierzenia Ariów	161
Religie rodzime – teologia	162
Wedyzm – epoka wedyjska	162
Braminizm – epoka bramińska	163
Hinduizm	164
Reinkarnacja – doktryna	164
Bogowie – teologia	165
Ścieżki prowadzące do wyzwolenia duszy	165
Święta rzeka Ganges, czyli Matka-Ganga – kult	166
Powstanie buddyzmu	167
Korzenie buddyzmu – antropologia	167
Nauka Buddy	168
Kamasutra	170
Budda a bóg	170
Różne odmiany buddyzmu	170
Therawada i mahajana – „Sutry”	170
Dżinizm	171
Wadźrajana	171
Za panowania Aśoki i jego następców	172
Aśoka	172
Groty, rzeźba	172
Mnisi, klasztory	173
Budownictwo sakralne	173
Okres od panowania Arabów, poprzez kolonię Wielkiej Brytanii do uzyskania niepodległości (skrótowo) . . .	174
WOKÓŁ INDII	176
Kambodża	176
Tajlandia	177
Buddyzm w Tybecie	177
Lamaizm – odmiana buddyzmu	177
CHINY – WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE	180
Mit o powstaniu Chin – kosmologia	180

Pradzieje – pochodne wierzenia o pierwiastku	
Jang – Jin	180
Demony – kult przodków – teologia	181
Dynastia Zhou i Walczących Królestw	182
Konfucjanizm – Doktryna	183
Czteroksiąg	183
Pięcioksiąg klasyczny	183
Taoizm – tao – „droga” – doktryna	184
Cesarstwo Qin i Han.	186
Rozkwit państwa	186
Grobowce.	186
Buddyzm	187
Zen i chan pochodne buddyzmu	188
Dalsze okresy cesarstwa od 300 n.e.	189
Dynastia Tang	189
Dynastia Song	189
Dynastia Ming	190
Dynastia mandżurska Qing	190
Upadek cesarstwa – republika	191
JAPONIA – WIERZENIA – RELIGIE – FILOZOFIE	192
Starojapoński mit o powstaniu Japonii – kosmologia	192
Sintoizm.	192
Kami – istota najwyższa	193
Kult.	193
Od dynastii Yamato do Heian	194
Pod wpływem Chin – okres Asuka	194
Świątynie – kult.	194
Grobowce władców – kurhany	195
Okres Heian	195
Buddyzm – amidyzm	195
Epoka Kamakura i Muromachi	196
Szogunat – samuraje	196

Najazd Mongołów	196
Okres Muromachi (późny)	197
Droga herbaty	197
Okres Tokugawa	197
Przywrócenie władzy cesarzowi	197
Religia narodowa sintoizm i zen	198
Upadek cesarstwa – II wojna światowa	199

CZĘŚĆ V: TRZY RELIGIE BRATNIE MONOTEIZMU JUDAIZM – CHRZEŚCIJAŃSTWO – ISLAM

JUDAIZM I CHRZEŚCIJAŃSTWO – KORZENIE WSPÓLNEJ RELIGII – ANTROPOLOGIA	203
Powstanie Pisma Świętego.	203
Pięcioksiąg Mojżesza	204
Genesis – Pierwsza Księga Mojżeszowa – Księga Rodzaju .	204
Część I	205
Stworzenie świata i człowieka	205
Pierwsze Przymierze Boga z całą ludzkością poprzez Noego – Potop	206
„Królestwo szatana”	208
Kraina między Eufratem i Tygrysem	208
Drugie Przymierze Boga z Ojcem Narodów Abrahamem.	212
Część II	213
Izaak i jego synowie, podstęp Rebeki.	213
Dzieje Józefa	214
Exodus – Druga Księga Mojżeszowa – Księga Wyjścia . . .	215
Ucisk Izraelitów – narodziny i dzieje Mojżesza	216
Plagi egipskie.	216
Wyjście z Egiptu	217
Trzecie Przymierze Boga z całym ludem wybranym poprzez Mojżesza – Dekalog.	217

Leviticus – Trzecia Księga Mojżeszowa –	
Księga Kapłańska	219
Numeri – Czwarta Księga Mojżeszowa – Księga Liczb	219
Deuteronomium – Piąta Księga Mojżeszowa –	
Księga Powtórzonego Prawa	221
Dalsza historia narodu izraelskiego	223
Księga Jozuego.	223
Księga Sędziów	224
Księgi Samuela	225
Księga Królewska Pierwsza, Salomon, trzeci król Izraela	226
Księga królewska Druga – upadek Izraela i Judy	228
Księga Daniela, Księga Ezdrasza	229
Religia Persji – Zaratusztra	230
Księgi Machabejskie.	230
JUDAIZM 233	
Święte pisma hebrajskie: „Tanach”	233
Tora – Prawo	233
Talmud	234
Newim – Proroctwa	234
Ketuwim – Pisma	235
Główne dogmaty wiary żydowskiej	235
Święta żydowskie.	236
Święte zwyczaje żydowskie.	237
Różne interpretacje judaizmu – odłamy.	239
W oczekiwaniu na Mesjasza.	239
Dalsza historia Żydów	240
Ruchy syjonistyczne, powstanie Państwa Izrael	242
CHRZEŚCIJAŃSTWO 243	
Chryścianizm.	244
Ewangelści	245

Początek życia Jezusa Chrystusa	246
Jan Chrzciciel	248
Działalność i nauka Jezusa	248
Chrześcijaństwo	257
Początki chrześcijaństwa	257
Dzieje Apostolskie	258
Św. Paweł	258
Św. Piotr	261
Św. Jakub Apostoł – Santiago de Compostela	262
Dzieje Kościoła	262
Chrześcijaństwo za panowania Konstantyna Wielkiego.	
Najazdy barbarzyńców	263
Podział Kościoła.	264
Cesarstwo Bizantyjskie	265
Rozłam kościoła – schizma	268
Wyprawy krzyżowe – krucjaty	268
Okres najazdu Mongołów i Tatarów	270
Kościół rzymskokatolicki (od roku 1054)	270
Podstawowe aspekty wiary.	271
Kościół prawosławny (od roku 1054)	273
Mnisi – klasztory średniowiecza	274
Reformacja	275
Jan Wiklif.	275
Jan Hus	275
Marcin Luter	276
Ulrych Zwingli.	277
Jan Kalwin	277
Kościół anglikański – episkopalny	277
ISLAM	279
Prorocy	280
Muhammad – wysłannik Allacha – antropologia.	280
Główne kanony wiary islamu	282

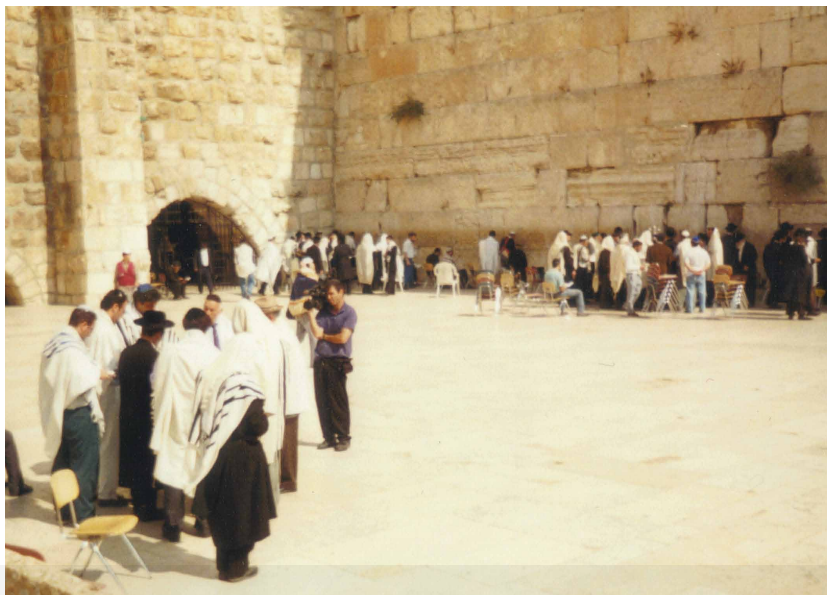
Koran – święta księga islamu	282
Pięć filarów islamu	283
Hadisy czyli przekazy	285
Sąd Ostateczny.	285
Przepisy prawa – szariat	286
Historia i potęga islamu.	287
Sunnici i szyici	288
Okres dynastii Umajjadów	289
Okres dynastii Abbasydów	290
Okres najazdu Mongołów	291
Najwspanialsze budowle islamu	291
Okres dynastii Turków osmańskich	291
Okres przed I wojną światową	292
Okres po II wojnie światowej	293
Islamski socjalizm.	293
Ajatollah Chomeini	293
Islamski fundamentalizm	294
Epilog	295
Bibliografia.	297

Menora – symbol religijny i narodowy Izraela.

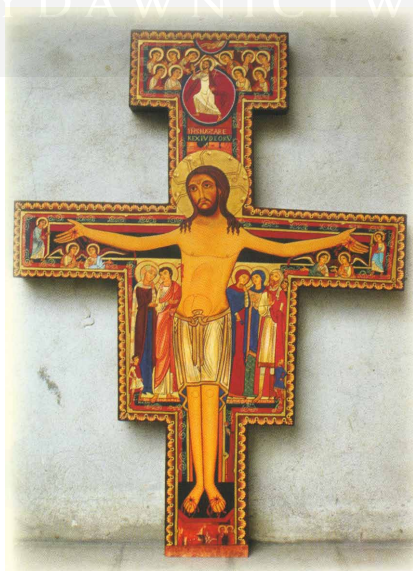

Tora (Prawo) – najważniejsze elementy wiary w judaizmie.

WYDAWNICTWO P. PETRUS

Ściana Płaczu w Jerozolimie – symbol religijny i narodowy Izraela.

Jezus na krzyżu – symbol wiary chrześcijańskiej.

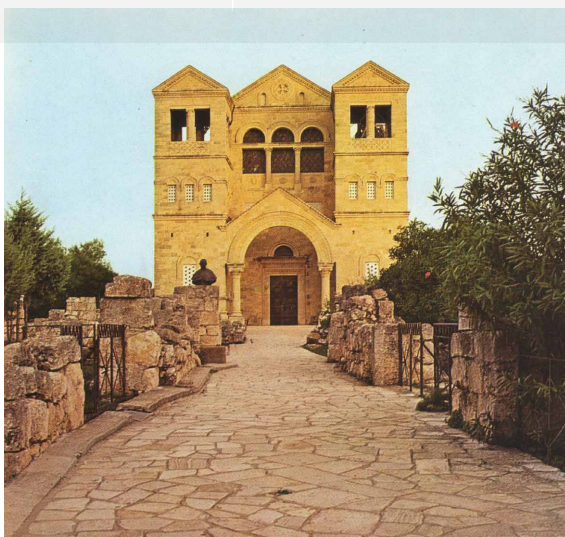

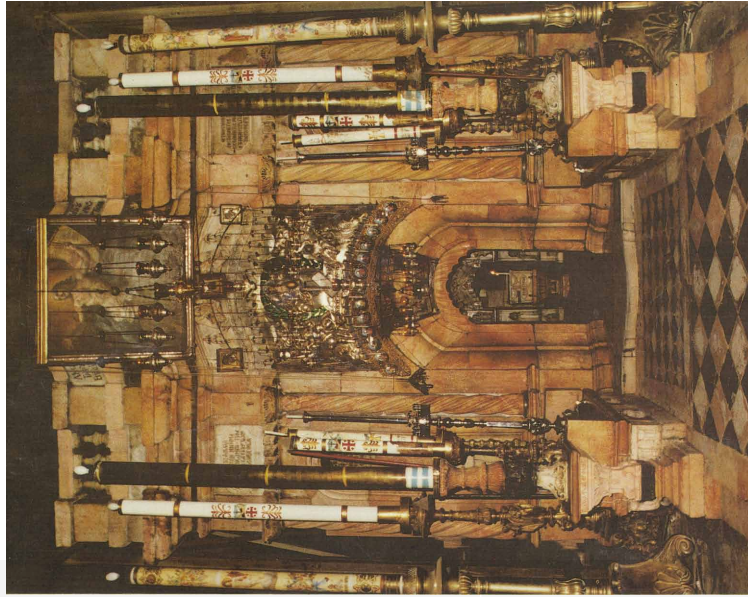
Drzewo genealogiczne Jezusa (autor: ks. prof. T. Jelonek).

Kościół Ośmiu Błogosławieństw
w Jerozolimie.

Kościół Przemienienia
Pańskiego na Górze
Tabor.

Bazylika Grobu Pańskiego w Jerozolimie – wnętrze – miejsce krzyża (po lewej) i wejście do Grobu Pańskiego (po prawej).

Nowa Bazylika w Guadalupe w Meksyku – widok ogólny (powyżej) i wnętrze bazyliki – ołtarz główny z obrazem Matki Bożej w opończy (poniżej).

